

REFERAT |SON| Formannskapet (2015-2019) d. 08-05-2019

Mødedato Onsdag d. 08. maj 2019 kl. 12:30

Mødested Songdalen rådhus - Juvet

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll.....	5
Høringer april 2019.....	7
Årsrapport Avfallsplan 2017-2020.....	9
Finansrapport 31. desember 2018.....	12
Årsrapport og årsregnskap 2018 Songdalen kommune.....	17

Punkt 4/19: Program for møtet

SONGDALEN
KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Dato: 08.05.2019 kl. 12:30
Sted: Songdalen rådhus - Juvet
Arkivsak: 19/00006
Arkivkode: 033

Eventuelle forfall må meldes snarest.
Vararepresentanter møter etter nærmere innkalling.
Sakslisten er utlagt til offentlighet i rådhuset, på bibliotekene og www.songdalen.kommune.no

SAKSKART			Side
Program for møtet			
Godkjenning av protokoll			
4/19	19/00006-22	Godkjenning av protokoll	3
Referatsaker			
6/19	19/00020-5	Høringer april 2019	4
Saker til behandling			
14/19	16/02323-18	Årsrapport Avfallsplan 2017-2020	5
15/19	16/00808-69	Finansrapport 31. desember 2018	7
16/19	18/01584-11	Årsrapport og årsregnskap 2018 Songdalen kommune	11

Songdalen. 08. mai 2019

Johnny Greibesland
Leder

Punkt 4/19: Godkjenning av protokoll

Bilag

Protokoll Formannskapet 10.04.2019

Vedtak

Dato 30. april 2019
Saksnr.: 19/00006-22
Saksbehandler Mette Skomedal Breland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
08.05.2019

Godkjenning av protokoll

Forslag til vedtak

[Protokoll fra møtet 10. april 2019 godkjennes](#)

Punkt 6/19: Høringer april 2019

Høringer april 2019

Mottatt	Sakstittel	Ansvarlig enhet	Til/fra	Frist
29.04.2019	Særlovgjennomgang om internkontroll. Oppfølging av ny kommunelov	Rådmannens stab	Kommunal og moderniseringsdepart.	16.09.2019
26.04.2019	Forslag om innføring av meldeplikt for shewanellainfeksjoner og vibrioinfeksjoner til Meldesystemet for smittsomme sykdommer	Utvikling og forvaltning	Helse og omsorgsdepart.	06.06.2019
26.04.2019	Forslag til endring i barnehageloven med forskrifter (ny regulering av private barnehager)	Rådmannens stab	Kunnskapsdepart.	26.07.2019
24.04.2019	Forskrift om nasjonal retningslinje for paramedisinutdanning	Utvikling og forvaltning	Kunnskapsdepart.	01.08.2019
12.04.2019	Forslag til endringer i spesialistforskriften og forskrift om trygderefusjon for leger m.v.	Utvikling og forvaltning	Helse og omsorgsdepart.	24.05.2019
12.04.2019	Nasjonal ramme for vindkraft	Rådmannens stab	Olje og energidepart.	01.10.2019
24.04.2019	Samhandling om kartlegging og utredning av psykisk helse og rus hos barn i barnevernet	Rådmannens stab	Helsedirektoratet	08.07.2019
12.04.2019	Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge	Rådmannens stab	Helsedirektoratet	08.07.2019
11.04.2019	Anbefaling om måling av vekt og lende / høyde - faglig retningslinje for veiing og måling i helsestasjons- og skolehelsetjenesten	Livsmestring	Helsedirektoratet	01.08.2019
09.04.2019	Gjennomføring av ny forordning om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av (CPC . forordningen) i alkohol- og tobakksskadeloven	Kommunikasjon og service	Helse og omsorgsdepart.	27. 05.2019
04.04.2019	Høring - Forslag til ny barnevernslov	Rådmannens stab	Barne- og likestillingsdepart.	01.08.2019
04.04.2019	Høring - Nye forskrifter til kommunelovens økonomibestemmelser	Rådmannens stab	Kommunal- og moderniseringsdepart.	09.08.2019
02.04.2019	Høring - Endring av utforming av veglistene	Ingeniøravdelingen	Statens vegvesen	01.06.2019
01.04.2019	Høring fra Kunnskapsdepartementet - masterutdanning klinisk allmennsykepleie	Utvikling og forvaltning	Kunnskapsdepart.	01.07.2019
29.03.2019	Høring av planprogram og hovedutfordringer - Vannregion Agder	Ingeniøravdelingen	Vest-Agder fylkeskommune	03.07.2019

Punkt 14/19: Årsrapport Avfallsplan 2017-2020

Bilag

Årsrapportering Avfallsplan 2017-2020 til politisk behandling

Styresak AS 05 - 2019 Årsrapportering Avfallsplan 2017-2020

Vedtak FS, 08052019, Sak 14/19, Årsrapport Avfallsplan 2017-2020

Dato 23. april 2019
Saksnr.: 16/02323-18
Saksbehandler Inger Johanne Larsen

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

08.05.2019
29.05.2019

Årsrapport Avfallsplan 2017-2020

Forslag til vedtak

1. [Kommunestyret godkjenner årsrapporten for avfallsplan 2017-2020](#)

Sammendrag

Styret i Avfall Sør vedtok 22. februar 2019 «Årsrapportering Avfallsplan 2017-2020» og har sendt den til eierkommunene for politisk behandling.

Avfallsplanen «Smarte løsninger for ansvarlig avfallshåndtering» for perioden 2017-2020 er i sitt tredje år, og administrasjonen i Avfall Sør mener å være godt i rute med gjennomføring av planlagte tiltak.

Måloppnåelsen i planen vurderes til å være god. Etter flere år med nedadgående trend er materialgjenvinningsprosenten på god vei oppover, med et resultat for 2018 på 36,8%.

Det er gjennomført en rekke nye og store tiltak både innenfor innsamling, mottak og behandling, samtidig som det gebyrsatsene for husholdningsrenovasjon videreføres uten økning også i 2019.

Dette er godt innenfor avfallsplanens mål om at gjennomsnittsgebyret ikke skal øke mer enn 1,5 % årlig.

Vedlegg:

Årsrapportering Avfallsplan 2017-2020 til politisk behandling
Styresak AS 05 - 2019 Årsrapportering Avfallsplan 2017-2020

Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok 14.12.2016, sak 72/16 Avfallsplan for Avfall Sør 2017-2020.

Avfallsplanen inneholder en rekke tiltak som er sortert under seks målsettinger, for at formålet med tiltaket skal synliggjøres.

- MÅL 1: Videreføre dagens servicegrad med økt fokus på kost/nytte
- MÅL 2: Videreutvikle tjenestetilbudet for å få økt kontroll med husholdningsavfall
- MÅL 3: Økt bruk av nedgravde avfallsløsninger
- MÅL 4: Nye løsninger for å effektivisere innsamling og avfallsbehandling
- MÅL 5: Økt materialgjenvinningsgrad for husholdningsavfall
- MÅL 6: Følge myndighetskrav knyttet til miljø og ressurser
-

Årsrapporten gir en gjennomgang av status for tiltak, for de spesifiserte målsettinger.

I tillegg er det egne kapitler om hvordan selskapet jobber med kommunikasjon og samfunnsansvar.

Punkt 15/19: Finansrapport 31. desember 2018

Bilag

Songdalen kommune - Tertialrapport 2018 T3

Tertialrapport gjeld per 3. tertial 2018

Forvaltningsfondet - årsrapport 2018

Vedtak FS, 08052019, Sak 15/19, Finansrapport 31. desember 2018

Dato 24. januar 2019
Saksnr.: 16/00808-69
Saksbehandler Svein Lohne

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

08.05.2019
29.05.2019

Finansrapport 31. desember 2018

Forslag til vedtak

[Finansrapporten tas til orientering](#)

Sammendrag

Årets siste kvartal var ikke bra for aksjemarkedet. Etter å ha opplevd ny bestenotering på Oslo Børs tett opp mot slutten av tredje kvartal falt børsen over 15% gjennom høsten og slutten av året. Børsen endte ned -1,8% i løpet av 2018, noe som likevel var blant de beste resultatene av verdens børser for 2018. Nedgangen en opplevde i slutten av året kan sees i sammenheng med at meget gode makroøkonomiske nøkkeltall var priset inn i markedet, uten at forventningene ble helt oppfylt.

Kommentarer fra den amerikanske sentralbanksjefen og muligheten til å investere i amerikanske statsobligasjoner med rente på over 3% for første gang på lang tid virket også dempende på aksjemarkedet. EM (fremvoksende markeder) aksjer har hatt et svakt år i 2018 med en avkastning på -10,0%. Rundt halvparten av nedgangen kom på slutten av året. En kan særlig trekke frem at svake handelstall fra Kina virket negativt.

I første kvartal tiltrådte Jerome Powell som ny sentralbanksjef i den amerikanske sentralbanken FED. Siden da har han økt styringsrenten med 25 basispunkter ved fire anledninger og i dag er den amerikanske styringsrenten på 2,25-2,5 prosent. FED har signalisert ytterligere økninger i 2019, men dette er ikke priset inn i markedet.

Den europeiske sentralbanken (ECB) har så langt ikke gjort noen endringer i styringsrenten. ECB har formidlet at de ikke gjør noe med styringsrenten før i 2019, men avsluttet, som signalisert, obligasjonskjøpsprogrammet i slutten av 2018.

I Norge økte sentralbanksjef Øystein Olsen styringsrenten en gang i løpet av 2018, ved rentemøtet 20. september til 0,75 prosent. Dette var første gang siden mars 2016 at vi fikk en renteendring, og første gang på syv år at renten ble hevet

Vi har hatt fallende kredittpåslag siden januar 2016 og frem til januar 2018. Siden da har rentene begynt å krype oppover igjen. Nedgangen var størst i obligasjoner med lavere rating, og på tilsvarende vis har oppgangen nå vært størst i obligasjoner med lavere rating. Utviklingen i kredittpåslag er høyt korrelert med utviklingen i aksjemarkedet og en opplevde derfor en markant oppgang på slutten av året i påslaget investorer krever for å låne penger til bedrifter fremfor et land.

Gjennom 2018 opplevde en stigende lange statsrenter, men denne utviklingen snudde mot slutten av året når aksjemarkedene begynte å falle kraftig. I USA ble halvparten av årets renteoppgang barbert vekk, mens en i Tyskland faktisk opplevde nedgang i 10- årsrenten.

Vedlegg:

Tertialrapport gjeld per 3. tertial 2018

Songdalen kommune - Tertialrapport 2018 T3

Forvaltningsfondet - årsrapport 2018

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Kommunens finansforvaltning skal skje med bakgrunn i

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.september 1992, § 52
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KRD 9.juni 2009.
- Forskrift om endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok senest i desember 2016 et nytt finansreglement som blant annet har i seg krav til rapportering til politisk organ innenfor finansområdet. Som vedlegg til denne saken ligger 2 rapporter fra vårt rådgivningsfirma og selve årsrapporten for forvaltningsfondet som viser sammenhengen mellom kommunens regnskap og verdiutviklingen i fondene.

Resultater av forvaltningen

Forvaltningsfondet har siden plasseringen ble gjort i juni 2003 hatt en samlet netto avkastning på 126,8 MNOK.

Ved etableringen ble det lagt vekt på at plasseringene skulle være langsiktig, gi avkastning som over tid skulle være bedre enn plassering i bank og samtidig ha en relativt lav risiko.

Midlene som er plassert i forvaltningsfondet er hovedsakelig midler fra salg av aksjer i Agder Energi og tilbakebetaling av lån fra samme selskap. Det har vært et mål å opprettholde realverdien i fondet. Forvaltningsfondet er en integrert del av kommuneregnskapet. Plasseringene finnes under aktivaklassen «omløpsmidler». På passivasiden ligger plasseringene under gruppen fond og som en del av kommunens egenkapital.

Verdier i fondet

Innestående midler til forvaltning utgjorde 198,8 MNOK ved årsskiftet. Plasseringen fordelte seg med 66% i pengemarkedsfond og i norske og utenlandske obligasjonsfond. Resten, 34% hadde vi i norske og globale aksjefond samt i eiendomsfond. Fordelingen av plasseringene er innenfor de grenser som kommunestyret har vedtatt i finansreglementet.

Vedlagte rapporter viser oppnådde resultater i 2018. Samlet avkastning var negativ med 1,0% og våre forvaltere leverte resultater som samlet lå 0,7% under indeksen.

Uttak av kraftfondet

Kommunen budsjetterer hvert år med relativt gode resultater i fondet. I liten eller ingen grad har vi de seneste årene budsjettert med avsetning til bufferfondet. Når midlene som ligger til forvaltning likevel har hatt en markert vekst så har dette sammenheng med at vi i mange år ikke tok ut de budsjetterte uttakene, fordi likviditetssituasjonen i kommunen har vært god.

Likviditetssituasjonen gjorde at det ikke ble gjort uttak av forvaltningsfondet i 2018. Politikerne må selv ta stilling til i hvor stor grad det skal tas ut midler i 2019.

Aktivklasse	Verid 01.01	Verdi 31.12	Verdiendring	Kjøp/Salg av andeler	Avkastning	Avkastning	Indeks
	MNOK				%		
Norske aksjer	12,34	9,33	-3,01	3,20	0,19	-0,8	-2,2
Globale aksjer	39,80	33,05	-6,75	4,00	-2,75	-7,9	-6,1
Aksjer fremvoksende markeder	4,80	4,14	-0,66	-0,14	-0,80	-16,4	-10,0
Eiendom	19,41	20,71	1,29	0,08	1,37	6,90	6,9
Sum aksjer	76,35	67,22	-9,13	7,13	-2,00		
Pengemarked Norge	9,05	10,00	0,95	-0,82	0,13	1,3	0,5
Norske obligasjoner	56,52	61,16	4,65	-4,04	0,61	1,0	0,5
Globale obligasjoner	59,21	60,43	1,22	-1,90	-0,68	-1,1	0,4
Sum pengemarkedet og obligasjoner	124,78	131,59	6,81	-6,76	0,05		
Sum	201,13	198,82	-2,32	0,37	-1,94	-1,0	-0,3

Tabellen ovenfor viser hvilken bruttoavkastning de ulike aktivaklassene ga det siste året, uttak av forvaltningen og endring i plasseringene basert på endring i finansreglementet. Det er verd å merke seg at kommunen har trukket seg ned i obligasjonsmarkedet for plassering i aksjemarkedet. Kommunen lå ved årsskiftet med små avvik til normalstrategien.

Bufferfond – risikovurdering

Rådmannen er i kommunens finansreglement gitt fullmakt til å plassere i aksjefond og eiendomsfond innenfor en ramme på 48 %. I dag har vi plassert ca. 34 % av forvaltningen i denne aktiva-gruppen. Dette ligger marginalt under middeleksponeringen på 35,0 %.

Risikoen som kommunen har tatt er moderat og de årene vi har hatt negativ avkastning har tapene vært håndtert med de frie fondene som kommunen rår over.

Kommunens gode driftsresultater de seneste årene er i stor grad avsatt til fond, eller foreslås avsatt til disposisjonsfond. Disposisjonsfondet skal også være kommunens bufferfond hvis markedsutviklingen skulle bli negativ fremover.

Avsetninger gjort i regnskapet de siste årene og rådmannens forslag til disponering av regnskapsresultatet for 2018 innebærer at buffersituasjonen er bra.

Under avsnittet stresstest i *Stressing av porteføljen i Avkastningsrapport for 3.tertial 2018* er det presentert en modell for beregning av tap ved å være i dette markedet. Modellen er basert på noen forutsetninger der alle faktorer slår mot markedet på en gang. Dersom dette skulle skje samtidig er det beregnet at kommunen kan tape opp mot 23,9 MNOK med den anbefalte strategiske aktivaallokeringen. I tillegg må vi regne inn at vi i våre budsjetter har lagt inn en forventet avkastning på 8,8 MNOK. Bufferfondet/disposisjonsfondet bør derfor ligge på et nivå opp mot 33 MNOK for å kunne møte en slik situasjon. Rådmannen ser ikke at situasjonen er slik at det er noen grunn til for eksempel å trekke seg ned i aksjefond i dag, men vil peke på at dette må vurderes i relasjon til bufferfondssituasjonen.

Se for øvrig kommentarer til tapsrisiko og behov for bufferfond i vedlagte stresstest.

Rådmannen legger opp til en løpende vurdering av den risikoen som ligger i plasseringene og ønsker gjennom rapporteringen å holde kommunestyret godt orientert om utviklingen. Det gjøres i den forbindelse oppmerksom på at det vil bli fremlagt en ny rapport for 1.tertial 2019.

Det er også gjennom den avtalen vi har med vår rådgiver lagt opp til at en representant fra firmaet kan være tilstede i formannskapet for å gi politikerne en grundig orientering om forvaltningen.

Dette må avtales på forhånd.

Likviditetssituasjon

Kommunens likviditetssituasjon er betydelig svekket gjennom siste regnskapsåret. En del av forklaringen ligger i at driftsresultatet for 2018 ser ut til å bli svakt. I tillegg valgte vi i 2018 å ikke ta opp budsjetterte låneopptak. Gjennomførte investeringer er finansiert med gamle ubrukte lånemidler. Rådmannen legger opp til et tidlig låneopptak i 2019 og ser derfor ikke at det vil være behov for uttak av forvaltningen til styrking av likviditeten i 2019.

Gjeldsbildet

Nøkkeltall	Saldo 01.01	Avdrag	Nye Lån	Saldo 31.12
Langsiktig investeringsgjeld	-489,6	19	-38,5	-509,17
Antall lån	17			14
Periodens rentekostnad	2,20 %			2,10 %
Lån i Husbanken	-91,7	6,6	-40	-124,7
Antall lån	8			7
Aktuell rentesats	1,80 %			1,50 %
Sum lån	-581,3	25,6	-78,5	-633,87

Beregninger viser at minste tillatte avdrag i 2018 var på 14,3 MNOK. Vi betalte 19,0 MNOK og ligger derfor godt innenfor det regelverket krever.

Rådmannen ser ikke behov for å kommentere lånesida utover det som fremkommer i vedlagte rapport fra vår rådgiver. Det er likevel grunn til å gjøre oppmerksom på at gjeldsporteføljen ligger innenfor finansreglementets bestemmelser og vi er godt posisjonert for endringer i rentemarkedet.

Husbanken – noen utfordringer

	Beløp til startlån viderefordelt av kommunen i MNOK			Beløp per innbygger i startlån vidertildelt av kommunen (kr)			Gjennomsnittsbetrag for startlån vidertildelt av kommunen, i kroner (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
1001 Kristiansand	33,3	33,1	44,5	376	371	487	462 111	551 250	635 543
1014 Vennesla	6,2	0,0	14,1	431	:	968	560 000	:	827 411
1017 Songdalen	6,5	17,2	19,8	1 009	2 622	2 972	1 079 000	906 399	1 236 455
1018 Søgne	3,6	2,8	10,6	317	:	932	397 222	:	1 174 446

Tabellen viser at Songdalen over tid har tatt opp store lån fra Husbanken for videretildeling til kommunens innbyggere. Tabellen viser også at kommunen langt på vei har overtatt en ganske stor del av bankenes rolle ved at hver innbygger i Songdalen i snitt nå har en Startlån-gjeld til Husbanken på tett opp mot kr. 3.000. Dette er et 6 ganger så høyt beløp som i Kristiansand. Med de reglene som i dag gjelder for tapsfordeling mellom kommunen og Husbanken har Songdalen kommune påtatt seg en stor risiko overfor Husbanken hvis lån blir misligholdt.

Andre viktige handlinger i 2018

Songdalen kommune opplevde relativt store tap på sine utlån i 2018. Dette har nok i stor grad sammenheng med en bevisst valgt politikk som innebærer større enkeltlån til personer som har utfordringer med å få lån i det private markedet. Valget innebærer også at kommunen pådrar seg større økonomisk risiko.

Vedlegg:

Tertialrapport gjeld per 3. tertial 2018

Songdalen kommune - Tertialrapport 2018 T3

Forvaltningsfondet - årsrapport 2018

Vedlegg:

Tertialrapport gjeld per 3. tertial 2018

Songdalen kommune - Tertialrapport 2018 T3

Forvaltningsfondet - årsrapport 2018

Punkt 16/19: Årsrapport og årsregnskap 2018 Songdalen kommune

Bilag

Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Songdalen kommune

Årsrapport 2018

Årsrapport 2018 - Kemneren i Kristiansandsregionen (2)

Årsregnskap 2018

Forvaltningsfondet - årsrapport 2018

Saksprotokoll KU-SON 08052019 Sak 11-19 Regnskap og årsmelding 2018 Songdalen kommune

Vedtak FS, 08052019, Sak 16/19, Årsrapport og årsregnskap 2018 Songdalen kommune

Dato 26. april 2019
Saksnr.: 18/01584-11
Saksbehandler Arild Andresen

Saksgang

Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

08.05.2019
08.05.2019
29.05.2019

Årsrapport og årsregnskap 2018 Songdalen kommune

Rådmannen foreslår at formannskapet innstiller slik til kommunestyret:

1. Kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Songdalen kommune for 2018
2. Kommunestyret vedtar disponeringer av årsresultatet som innstilt i tabellen «rådmannens forslag til disponering av mindreforbruket i 2018».
3. Kontrollrapport og årsrapport for Kemneren i Kristiansandsregionen for 2018 tas til etterretning.

Sammendrag

Årsregnskapet er utarbeidet etter bestemmelsene i kommuneloven, regnskapsforskriften og god kommunal regnskapsskikk. God kommunal regnskapsskikk gir også føringer for innholdet i kommunens årsrapport. Både forskriftsmessige noter og noter som følger av god regnskapsskikk er å oppfatte som deler av årsregnskapet.

Kommunens årsregnskap skal godkjennes av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet. Før behandlingen i formannskapet skal også Kontrollutvalget behandle regnskapet.

Året 2018 viser et netto driftsresultat på vel 3,3 millioner kroner. Regnskapsmessig mindreforbruk er på vel 10,0 millioner kroner.

Årsakene til resultatet er flere, men noen av de sentrale momentene er bedre skatteinngang og rammetilskudd og andre statlige overføringer enn budsjettert, negativ finansavkastning samt at enhetene samlet har et forbruk som er lavere enn budsjett.

Rådmannen anbefaler årsregnskapet godkjent, med de disponeringer som fremgår av saken.

Vedlegg:

Årsrapport Songdalen kommune
Årsregnskap Songdalen kommune
Årsregnskap Forvaltningsfondet Songdalen kommune
Kontrollrapport 2018 Skatteoppkreverfunksjonen
Årsrapport Kemneren i Kristiansandsregionen

Bakgrunn for saken

Resultat

Årsregnskapet for 2018 (2017) viser et netto driftsresultat på MNOK 3,3 (MNOK 23,5) og et regnskapsmessig resultat etter finanstransaksjoner (mindreforbruk) på MNOK 10,1 (MNOK 18,6). Nedenfor i saken fremkommer rådmannens forslag til disponering av mindreforbruket.

Finans

Det ble oppnådd negative resultater på finansområdet i 2018. Dette gjelder avkastning (i form av verdireduksjoner) på finanskapitalen som er til langsiktig forvaltning. Regnskapet viser at vi fikk omkring 8 mill. kroner mindre i finansinntekter enn budsjettet. Det vises for øvrig til egen sak der dette fremkommer i detalj. Til orientering har finansinntektene tatt seg veldig bra opp igjen i 2019.

Avsetninger

Det er avsatt MNOK 9,0 (MNOK 9,7) til bundne fond. Avsetningene følger regnskapsreglene om avsetning av ubrukte øremerkede midler.

Videre er det avsatt MNOK 29,1 (MNOK 28,4) til disposisjonsfondet i tråd med budsjettvedtak og gjeldende Finansreglement. Resultatet for 2018 innebærer at det kan gjøres ytterligere avsetninger slik rådmannen har foreslått nedenfor.

I 2018 (2017) ble det brukt MNOK 45,8 (MNOK 35,2) av tidligere avsetninger.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

Det fremkommer et samlet finansieringsbehov på MNOK 62,0 (MNOK 48,5). Dette er finansiert fra ulike kilder, der bruk av lån på MNOK 45,0 (MNOK 36,3) er den største posten.

Årsrapporten

I tillegg til selve regnskapet er det utarbeidet årsrapport som sammen med årsregnskapet gir en utførlig beskrivelse av kommunens virksomhet og resultatoppnåelse. Årsrapporten er en offisiell del av regnskapet og blir omtalt i revisjonsberetningen.

Det er i tråd med tidligere år også utarbeidet en egen oppstilling for kommunens finansforvaltning og forvaltningsfond. Dette fremlegges i kommunestyret som en egen sak. Finansrapporten og årsrapporten om forvaltningsfondet er en integrert del av kommunens årsregnskap og blir også omtalt i årsrapporten.

Drift av enhetene

Det fremgår relativt grundig i årsrapporten hvordan året har vært, og hva som har påvirket regnskapet. I tråd med tidligere års praksis, foreslår rådmannen at de enhetene som har et regnskapsmessig mindreforbruk i forhold til budsjett skal få med seg 40% av dette til året etter. Det har ikke vært praksis i Songdalen kommune å kreve at enheter som har merforbruk må dekke inn dette neste år. Rådmannen ser det ikke som hensiktsmessig å gjennomføre dette nå.

Skolene har et samlet merforbruk. Dette skyldes i hovedsak merutgifter for nødvendig tilrettelegging og spesialundervisning for enkeltelever ved flere av skolene. Rådmannen vil med dette peke på det bekymringsfulle i at svært mange av kommunens elever i grunnskolen har behov for ulike former for ekstra tilrettelegging av undervisning. Dette har blitt svært tydelig gjennom høsten 2018. På bakgrunn av dette varsles det nå at det vil komme forslag om rammeøkning for skolene i 1.tertial 2019.

Det har vært en kjent sak at det i utgangspunktet var behov for noe justering av rammen til Habilitering. På bakgrunn av tilsyn fra Fylkesmannen, ble det forventet å gjøre noe med dette til det forelå en egen revisjonsrapport. Rapporten foreligger nå, og det varsles med dette at saken vil følges opp med forslag om rammeøkning i 1.tertial 2019.

Samlet sett fremstår enhetene med en sterk lojalitet til de vedtatte rammer, og samtidig med et sterkt ønske om å yte best mulig tjenester til kommunens innbyggere, innenfor alle tjenesteområder. Enhetslederne har god kontroll over aktivitetene, og det jevnlige økonomirapporteringen til rådmannen v/økonomisjef fungerer etter intensjonen. Basert på dette vil rådmannen foreslå følgende fordeling til enhetene:

tall i 1000 kr	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Mer/mindre forbruk	Forslag til overføring
Staben	16 405	19 063	2 658	1 063
Kommunikasjon og service	6 218	6 821	603	241
Politisk styring og kontrollorgan	3 828	3 741	-87	
Fellesområdene	10 524	16 947	6 423	
Skoleenhetene	101 543	96 037	-5 506	
Barnehageenhetene	57 951	57 072	-879	
NAV	10 720	9 979	-741	
Barnevern	12 410	14 171	1 761	
Kultur og Inkludering	20 945	21 451	506	202
Utvikling og Forvaltning	17 865	19 872	2 007	803
Habilitering	21 871	20 210	-1 661	
Hjemmetjenesten	30 813	29 911	-902	
Institusjon	29 480	29 639	159	64
Livsmestring	18 141	21 059	2 918	1 167
Teknisk enhet	25 277	24 934	-343	
Kirkelig Fellesråd	3 629	3 427	-202	
sum	387 620	394 334		3 540

Rådmannens forslag til disponering av mindreforbruket i 2018

Tall i 1000 kr	
Regnskapsmessig mindreforbruk i 2018	-10 071
Avsetning 40% av besparelsene i enhetene	3 540
Avsetning til disposisjonsfondet	6 531
Samlet disponering av resultat i 2018	10 071